

**Posudek bakalářské/magisterské diplomové práce
Posudek - Závěrečná práce - CŽV**

Student: Bc. Jan ZAJÍČEK

Obor: ČJ - ZSV

Název práce v českém jazyce:

Práce s poezií v hodinách ČJL na střední škole

Název práce v anglickém jazyce:

Working with poetry in secondary school Czech language and literature classes

Vedoucí práce: Mgr. Filip Komberec, Ph.D.

Oponent práce: PhDr. Veronika Laufková, Ph.D.

Předložená diplomová práce se zabývá velmi aktuálním a potřebným tématem v oblasti didaktiky literatury a pojímá ji velmi autorsky – již od samého úvodu, kde autor vysvětluje, s jakým záměrem se pouštěl do zpracování své závěrečné práce.

Teoretická část vymazuje všechny základní pojmy, a to velmi promyšleně – nejedná se o pouhý výčet termínů, ale autor zde promyšleně předkládá definice v logické posloupnosti, mísí teorii literatury, citace známých básníků, ale také citáty z filmů. To vše autorsky a umně propojuje. Oceňuji, že téma bylo aktualizováno i o dnes populární instapoetry či google poezii. Funkční je potom také představení výsledků J. Valy, který se dlouhodobě výzkumu recepce poezie u žáků věnuje.

Osobně bych ještě zvažila doplnění „vyššího rámce“, v němž se pohybujeme – a tím by byla analýza RVP pro střední vzdělávání (jak gymnaziální, tak střední odborné vzdělávání), tak katalog požadavků pro zkoušku z českého jazyka a literatury společné maturitní zkoušky. Tato analýza by mohla vhodně zarámovat prostor, v němž se pohybujeme, ale zároveň také poukázat na volný prostor, který má učitel k dispozici pro naplnění závazných požadavků – tj. pro volbu vlastní cesty, k níž bude společně se studenty směřovat.

Empirická část nemá jasně stanovený cíl, absentuje charakteristika výzkumného šetření – volba metodologie, popis výzkumné vzorku, čas, místo, bližší postup apod. Není tak zcela jasné, kam autor společně se studenty směřoval (zdá se, že prostřednictvím akčního výzkumu), a co znamená, když autor píše „My jsme metodu psaní básnických textů využili při výuce moderních uměleckých směrů a při projektovém úkolu“. Návrhy jednotlivých aktivit pro lekce jsou však již dobře dokumentovány, mají stejnou strukturu, většinově vhodně a uceleně popisují danou lekci i zadání, a mohou sloužit ostatním pedagogům z praxe jako velmi dobrá inspirace pro práci se svými žáky.

Autor využívá vhodnou stylistiku, všechny odkazy a citace jsou dokumentovány. Ačkoliv se v práci vyskytují dílčí formální nedostatky (např. diplomová práce by neměla být vybavena anotací, nýbrž abstraktem, který shrnuje práci jako celek, konkretizuje sběr dat a shrnuje výsledky; náhlá změna typu písma – např. strana 11, totéž na straně 23; výjimečně gramatická či syntaktická chyba) a zejména absence popisu metodologie zejména v úvodu empirické části, nesnižuje to nijak porozumění čtenému textu. Práce je však mimořádná svým obsahovým přínosem v přípravě lekcí. Nejvíce oceňuji nadšení autora této práce, promyšlenost a rozmanitost úkolů v lekcích. Cenné jsou také autentické ukázky práce studentů a jejich upřímná reflexe daných činností. Právě návrhy na jednotlivé aktivity u lekcí vnímán jako velice potřebné příklady inspirativní praxe.

Autorovi přeji mnoho nadšených čtenářů poezie kolem sebe a děkuji mu za práci, kterou odvedl se svými studenty. Práce má potenciál sloužit jako inspirace i pro další učitele z praxe.

Diplomová práce splňuje požadavky kladené na tento typ prací a nevykazuje shody s jinými pracemi podobného typu v systému Theses ani Turnitin.

Práci doporučuji k obhajobě.

Otázky k obhajobě:

1. V reflexi první aktivity uvádíte, že pro Vás bylo překvapující zjištění, že „klasický model výuky, výklad, psaní poznámek, učení se z poznámek, test/zkoušení, považují studenti za nejefektivnější a nejprínosnější na nové poznatky a informace“. Sám poté zmiňujete, že kreativita znamená méně než učení se zpaměti. Vy jste ale zcela jistě sledoval i další cíle než jen rozvoj kreativity – i když v úvodu uvádíte, že Vám šlo o pestré a nestereotypní hodiny ve škole. Jaké další cíle jste sledoval (myslím v obecné rovině – dílčí cíle jsou vždy u každé lekce)? Jak jste komunikoval tyto Vaše cíle studentům? Věděli, k jakým cílům společně směřujete?
2. Co pro Vás bylo kritériem pro výběr témat lekcí a kde jste se inspiroval při výběr ukázek, s nimiž jste se rozhodl pracovat?
3. V Závěru uvádíte, že jste se při realizaci praktické části přesvědčil o platnosti zjištění výzkumů Jaroslava Valy – na jeho zjištění však odkazujete v praktické části (a kapitola Diskuze zcela chybí) minimálně. Mohl byste tedy shrnout, co se Vám potvrdilo, a v čem jste naopak zaznamenal rozdíl/y?

V Praze, dne 25. 8. 2021

.....
PhDr. Veronika Laufková, Ph.D.